

חולין כ"ו

קנה ממעות מעשר תמד לפני
שהחמיץ ואח"כ החמיץ

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה, אף שתמד
שלא החמיץ אינו בכסף מעשר, אם
קנה ולבסוף החמיץ, הקניין חל ומותר למוכר להשתמש חוץ לירושלים,
מפני שהתגלה שלמפרע בשעת הלקיחה היה לזה שם של פרי, רק
שעדיין לא נגמר¹⁹⁹. שואלת הגמרא, והרי במשנה שנינו אם החמיץ נקנה
מכסף מעשר, ואם לא החמיץ אינו נקנה וקדושת מעשר לא התחללה,
הרי יתכן שאם היו מחכים היה מחמיץ כרוב התמד? אמר רבה, מדובר
שהמוכר שייר ממנו בכוס ולא החמיץ.

רבא אמר, המשנה כרבי יוחנן בן נורי ההולך אחר המראה, ולכן התמד
עד שלא החמיץ דינו כמים לעניין פסילת מקוה ולעניין מעשר. ששנינו
במשנה במקוואות שלשה לוגין מים חסר קורטוב שנפל לתוכן קורטוב
יין ומראיהם כמראה יין ונפלו למקוה, לא פסלוהו, כיון שנראים כיון
דינם כיון. שלשה לוגין מים חסר קורטוב שנפל לתוכן קורטוב חלב
ומראיהן כמראה מים, נפלו למקוה לא פסלוהו כיון שאין שיעור שלש
לוגין מים. רבי יוחנן בן נורי אומר, הכל הולך אחר המראה.

ואומרת הגמרא, מה שאמר רב נחמן לעיל לגבי המתמד ומצא בו כמידת
המים שנתן, נחלקו רק כשהתמד החמיץ, זה שלא כרבי אלעזר. שכך
אמר, הכל מודים שאין מפרישים ממקום אחר על תמד זה, אלא אם כן
החמיץ תמד זה. ויוצא שסובר שנחלקו כשלא החמיץ, ולרבי יהודה
בלא החמיץ חייב להפריש מעצמו על עצמו, אבל לא מאחר שמא יבוא
להפריש מהחיוב על הפטור ומהפטור על החיוב²⁰⁰.

השקה מטהרת בתמד לפני שהחמיץ תנו רבנן, התמד²⁰¹, עד שלא החמיץ אם
נטמא נותנו בכלי ומכניסו למקווה עד
מתחברים עם מי מקווה. משהחמיץ, דינו כשכר וכלים ואדם ניתנה
להם תורת טהרה במקוה, אבל באוכל ומשקה לא נאמר בהן טבילה.

199 שאם לא היה יין בתרצנים – לא היה מחמיץ לעולם. רש"י.

200 ונחשב כטבל שחייבים עליו מיתה. רש"י.

201 עמוד ב'.

אמר רבא, התירו להשיק את התמד במים, רק אם תמדו במים טהורים ונטמאו, אבל אם היו טמאים מתחילתם, לא. הלך רב גביהה מבי כתיל, ואמר את השמועה בשם רבא לפני רב אשי. ושאל רב גביהה, מדוע אם התמיד מתחילה במים טמאים אינו יכול להשיקם במקווה, האם משום שהמים נמצאים למטה והפרי צץ למעלה, אם כן גם כשמתחילה היו טהורים לא יטהרו? אלא שהם מתערבים, וממילא נאמר שגם אם היו טמאים מתחילה יכול לטהרם בהשקה.

משנה

כל מקום שהאב זכאי למכור את בתו הקטנה, אם נאנסה או נתפתתה אין לאביה קנס של חמשים כסף. וכל מקום שהאונסה או מפתה משלם קנס, אין זכאי האב למוכרה שיש לה שם של נערה.

גמרא

אמר רב יהודה אמר רב, מה ששנינו שאין קנס במקום מכר
קנס לקטנה, היא שיטת רבי מאיר. אבל חכמים אמרו, יש קנס במקום מכר. ששנינו בברייתא, קטנה מבת יום אחד עד שתביא שתי שערות, יש לה מכר ואין לה קנס. משתביא שתי שערות עד שתיבגר, יש לה קנס ואין לה מכר, דברי רבי מאיר. שהיה רבי מאיר אומר, כל מקום שיש מכר אין קנס, וכל מקום שיש קנס אין מכר. וחכמים אומרים, קטנה מבת שלש שנים ויום אחד עד שתיבגר יש לה קנס. שואלת הגמרא, האם יש לה רק קנס ולא זכאי האב למוכרה? עונה הגמרא, שנאמר אף קנס במקום מכר.

משנה

כל מקום שקטנה שהשיאווה אמה או אחיה רשאית למאן ויוצאת בלא גט, אין יכולה לחלוץ. וכל מקום שיכולה לחלוץ, אינה יכולה למאן.

גמרא

אמר רב יהודה אמר רב, מה ששנינו במשנה שנערה לא ממאנת זה כרבי מאיר ולא כחכמים. ששנינו בברייתא, עד מתי הבת ממאנת? עד שתביא שתי שערות, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, עד שבאותו מקום ירבה

השיער השחור על הלבן.

משנה

הבדלה בין יום טוב לשבת ובין שבת ליום טוב
כל מקום שיש תקיעה²⁰² בין השמשות להבדיל ממלאכה, אין אומרים באותו היום הבדלה ועל הכוס. וכל מקום שיש הבדלה אין תקיעה. יום טוב שחל להיות בערב שבת, תוקעים להבדיל ממלאכת אוכל נפש, ולא מבדילים שהרי שבת חמורה מיום טוב. חל להיות יום טוב אחר השבת, במוצאי שבת מבדילים, ולא תוקעים. ומה הנוסח שמבדילין כשיוצא יום טוב אחר שבת? 'המבדיל בין קודש לקודש'. רבי דוסא אומר, 'בין קודש חמור לקודש הקל'.

גמרא

השינוי בתקיעות שתוקעים ביום טוב שחל בערב שבת
שואלת הגמרא, כיצד משנים את התקיעות ביום טוב שחל בערב שבת, משאר השנה? אמר רב יהודה, תוקע ולפני שמסיים את התקיעה הוא מריע. רב אסי אמר, תוקע ומריע בנשימה אחת. ואמרת הגמרא, שרב אסי תיקן במקום שנקרא 'הוצל' לשנות בתקיעה של יום טוב שחל בערב שבת כשיטתו. שואלת הגמרא, ממה ששינונו בברייתא, יום טוב שחל להיות בערב שבת תוקעים ולא מריעים. משמע שלא מריעים כלל? רב יהודה מבאר את הברייתא לשיטתו, שהכוונה לא מריעין בפני עצמה, אלא מתוך תקיעה. ורב אסי מבאר לשיטתו, לא מריעין בשתי נשימות, אלא בנשימה אחת.

מביאה הגמרא שנחלקו מתי אומר 'בין קודש לקודש' כשמבדיל במוצאי שבת שלאחריו יום טוב. רב יהודה אמר, בחתימתה של הבדלה, אבל בפתיחה אומר 'בין קדש לחול'. וכן אמר רב נחמן, בחתימתה. ורב ששת בנו של רב אידי אמר, אף בפתיחתה מתחיל 'המבדיל בין קדש לקדש בין אור לחושך', ואין הלכה כמותו.

202 בערבי שבתות וימים טובים היו נוהגים לתקוע שש תקיעות: 1. להיבטל מחרישהו שאר מלאכות שבשדה ונעשית במנחה. 2. לנעול החניות. 3. שלישית קרוב לשקיעה לסלק קדירות מעל הכירה ולהטמין ולהדליק ושווה לאחר מכן כדי שיעור צליית דג קטן או כדי הדבקות פת בתנור. 4. ותוקע. 5. ומריע. 6. ותוקע לשבת.

ביום טוב אומר בין יום השביעי
כסדר הבדלות שבתורה

למדנו במשנה, שלרבי דוסא אומר 'בין קדש
חמור לקדש הקל'. אולם אומרת הגמרא,

שאינ הלכה כמותו, שאין מזלזלים ביום טוב לקרותו 'קודש הקל'. אמר
רבי זירא, יום טוב שחל להיות באמצע שבת, אומר 'המבדיל בין קדש
לחול ובין אור לחשך ובין ישראל לעמים ובין יום השביעי לששת ימי
המעשה'. שואלת הגמרא, מדוע מזכיר 'בין יום השביעי', מה שייך יום
השביעי לכאן? עונה הגמרא, שהוא מונה לפי סדר הבדלות האמורות
בתורה.²⁰³

הדרן עלך פרק 'הכל שוחטין'

203 'ולהבדיל בין הקדש ובין החל' [ויקרא י, י]; 'ויבדל ... בין האור ובין החושך' [נראשית א, ד], 'ואבדיל אתכם
מן העמים להיות לי' [ויקרא כ, כו]; ובין יום השביעי כו' זה בין קדש לחול, משום שצריך לומר מעין חתימה סמוך
לחתימתה. רש"י.

